

CLUB DE LECTURA

Marguerite Yourcenar

Memorias de Adriano

Juny del 2014

Coordinador: Marc Gómez

Marguerite Yourcenar (Brussel·les, 1903 - Maine, 1987) és el nom de ploma de Marguerite Cleenewerck de Crayencour. Escriptora francesa d'origen belga. Orfe de mare des del seu naixement va ser educada pel seu pare a França, a casa de la seva àvia paterna. El seu pare va encomanar-li també l'amor pels viatges i el seu cosmopolitisme.

Als vuit anys llegia Racine i Aristòfanes, als deu anys sabia llatí i als dotze grec clàssic. Va cursar estudis universitaris i es va especialitzar en cultura clàssica, des de l'any 1919 va firmar sempre com a Yourcenar, va començar a publicar l'any 1929, *Alexis o el tractat del combat inútil*, fou la seva primera novel·la, que en aquell moment no va assolir l'èxit. Després va escriure: *Alexis: dernier du rêve* i *La mort conduit l'attelage*.

Les seves llargues estades a Grècia van originar el recull d'assajos titulats *Viatge a Grècia* i *Focs*, obra de relats mítics i llegendaris semblant a *Contes orientals*.

El 1939, per que pogués escapar de l'ambient bèl·lic, Grace Frick, tra-

ductora, amiga, amant i parella fins la seva mort l'any 1979, va convidar-la a donar classes de literatura a Nova York. A partir d'aquest moment s'instal·larà definitivament als Estats Units i n'aconseguirà la nacionalitat el 1947. En aquesta època traduirà Virginia Wolf, Henry James, Konstantinos Kavafis i poesia grega antiga.

El 1951 publica a Paris la novel·la que la consagraria: *Memòries d'Adrià*, una reconstrucció històrica de la vida del més il·lustrat dels emperadors romans. Anys després, el 1965, una altra novel·la històrica consolidaria el seu nom: *Opus nigrum*, al voltant de l'alquimista i filòsof Zenó i ambientada a l'Europa del s.XVI.

El 1962 va escriure l'assaig *A beneficio de inventario*, dedicat a figures il·lustres de la literatura. També va conrear el teatre: *Electre*, *Le mystère d'Alceste* o *La petite sirène*.

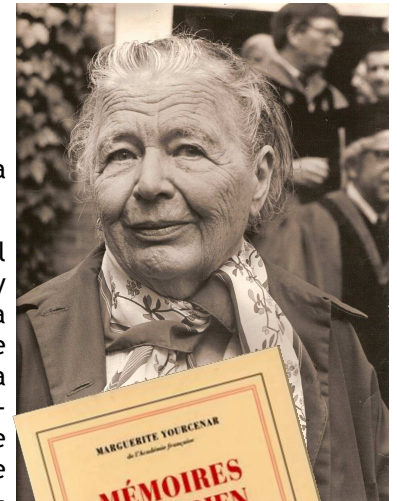
Cap al final de la seva vida va publicar la seva autobiografia en dos volums: *Recordatorios* i *Archivos del Norte*. L'any 1982, fruit de les seves converses amb Matthieu Galey va aparèixer *Amb*

els ulls oberts, la seva biografia més reveladora.

El 1968 li va ser atorgat el premi "Femina", l'any 1970 va ser investida a l'Académie Royale de Belgique, l'any 1980 va ser la primera dona escollida com a membre de número de l'Académie Française i el 1983 aconseguí el premi "Erasmus".

L'estil literari de Yourcenar es transforma en cadascuna de les seves obres, però manté sempre un estil depurat i clàssic, un sentit de l'estètica molt elevat i un desig constant d'afirmar la finalitat de la literatura. Alhora accepta continus reptes com a creadora. La seva obra està inspirada per la saviesa oriental, i sobretot per la filosofia grecollatina, el pensament de Marguerite Yourcenar ha estat sempre molt lligat al corrent humanístic del Renaixement.

No obstant la seva literatura serà recordada sobretot pel seu coneixement de la història, especialment de les civilitzacions antigues, i pel seu afany de comprendre les motivacions humanes.

dimarts
3 de juny
20:30 h.

Memòries d'Adrià

Memòries d'Adrià relata en primera persona la vida i la mort de l'emperador romà Adrià. Va ser escrita en francès entre desembre del 1948 i desembre del 1950 i publicada per entregues a la revista francesa "La Table Ronde". Després de la bona acollida dels lectors la novel·la es va publicar completa a finals del 1951 a la parisina editorial Plon.

El seu èxit, tant de públic com de crítica, fou immediat i des de llavors no s'ha deixat de reeditar, és el títol més conegut de Yourcenar i li va valdre el premi Fémina. Traduïda a moltes llengües, cal destacar la traducció anglesa realitzada per Grace Frick, parella de l'autora, i la de Julio Cortázar al castellà.

Yourcenar es basa per escriure aquestes memòries en dues fonts clàssiques sobre la vida de l'emperador: la *Historia romana* de Dió Casi i la *Vita Hadriani*, inclosa dins la *Història Augusta* escrita per Elio Esparciano. Al seu torn aquestes obres van basar-se en unes memòries que el propi emperador va publicar en vida, avui perdudes, amb el pseudònim de Flegó, el seu llibert.

La narració és una llarga epístola dividida en quatre parts dirigida al seu successor Marc Aureli, el proper emperador. Adrià medita i reflexiona sobre els seus anys al poder, els seus triomfs militars, l'amor, l'amistat, la poesia, la música, l'art, els viatges, la pau i la passió pel seu amant Antínoo i el dolor per la seva mort. Tota l'obra traspua una mena de "melangia pel món antic", si utilitzem l'expressió de Flaubert.

La pròpia autora definia així la seva relació amb la novel·la: "gran part de la meua vida transcorrerà en l'intent de definir, després de retratar, a aquest home sol i alhora vinculat amb tot"

Bust de l'emperador Adrià

Ens podeu seguir al blog:

<http://www.bibgirona.cat/blogs/club-de-lectura>

Per saber-ne més

Marguerite Yourcenar a la wikipèdia (en francès)

http://fr.wikipedia.org/wiki/Marguerite_Yourcenar

Yourcenariana. Societat Internacional d'Estudis Yourcenaris (en francès)

<http://www.yourcenariana.org/>

Programa "Apostrophes" dedicat a M. Yourcenar

<https://www.youtube.com/watch?v=WUKgVUYmZvc>

Memòries d'Adrià a la wikipèdia

http://es.wikipedia.org/wiki/Memorias_de_Adriano

L'emperador Adrià a la wikipèdia

<http://es.wikipedia.org/wiki/Adriano>

<i>Animula, vagula, blandula</i>	<i>Pequeña alma, blanda, errante</i>
<i>Hospes comesque corporis</i>	<i>Huésped y amiga del cuerpo</i>
<i>Quae nunc abibis in loca</i>	<i>¿Dónde morarás ahora</i>
<i>Pallidula, rigida, nudula,</i>	<i>Pálida, rígida, desnuda</i>
<i>Nec, ut soles, dabis iocos...</i>	<i>Incapaz de jugar como antes...?</i>

Oració funerària que Adrià va escriure al seu llit de mort.

Els seus versos encapçalen els capítols de la novel·la.

Biblioteca Comtat de Cerdanya

Claustre, 12

17520 Puigcerdà

Tel. 972880304

biblioteca@puigcerda.cat

www.bibgirona.cat/puigcerda/